

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

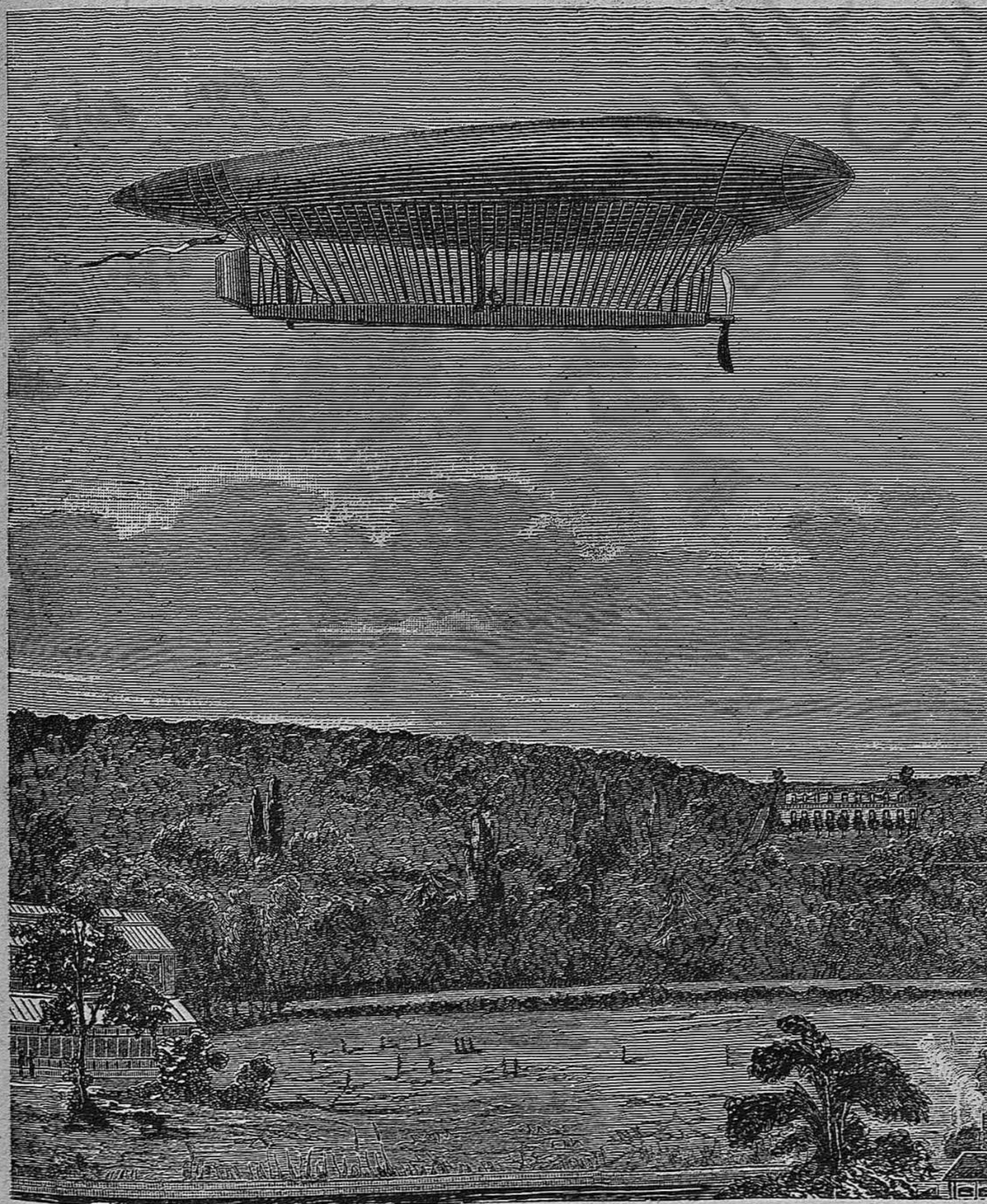
CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Cuba y
Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

LA DIRECCIÓ DELS GLOBOS.

APARATO INVENTAT PER MM. RENARD Y KREBS.

(Exret de la *Ilustració francesa*.)

LA NAVEGACIÓ AÉREA.

Fransa ha probat una vegada més que si ls seus mèrits l' han colocada à la vanguardia de la civilisació, la poderosa iniciativa dels seus fills la manté dignament en aquest lloc d' honor.

La navegació aèrea, si no es un fet, està en vías de serho dintre poch temps.

No 'ns es possible enumerar les diverses viscidituts que ha sofert aquest inventavants no s' ha presentat en la esfera de la demostració práctica: dirém lo més culminant.

Baix la direcció del coronel Laussedat, los joves oficials Renard y De la Haye comensan à primers de 1878 los treballs preliminars en los tallers de Chalais. Trobada la idea capital, resoltas las dificultats més graves que s' oposan al projecte en lo terreno de la ciencia, falta resoldre tal vegada l' inconvenient més serio, l' escollo en que s' estrellan la major part de las idees novas: la carencia de recursos.

Per fortuna l' gran Gambetta està en l' esplendor de la seva glòria: sa poderosa influència 's fa sentir en favor d' aquest projecte, y la càmera francesa vota 200 mil franchs pels gastos del experiment.

Pero la rutina y l' horror de certa gent à tota classe d' innovacions, retrassan à forsa d' argucias lo moment tant desitjat pels capitans Renard y De la Haye, y per llarch temps la resistència oficial consegueix dificultar los treballs dels entusiastas militars. Una órdre superior separa als dos pobres amichs, un dels quals arriba à las portas de la mort al veure desvanescuda la ilusió de tota sa vida.

Passan mesos y mesos. Un nou apòstol de la navegació aèrea, lo tinent Krebs, cubreix la vacant del capitán De la Haye, y en unió del infatigable Renard s' arriba per fi à donar cima al suspirat projecte, y 'l dia 9 d' Agost d' aquest any, lo globo surca ls ayres corasant ab lo més complert èxit la inquebrantable fé dels seus inventors.

L' aparato, en conjunt, pesa 2,000 kilògrams: lo globo té 50'42 metres de llarg, 8'40 de diàmetre y 1864 de volum. La marxa l' hi imprimeix una poderosa pila elèctrica, ideada pel capitán Renard, que desenvolupa la forsa de 10 caballs per cada 8 ó 9 metres de velocitat, donant moviment a un hèlice sumament ingenios. La direcció va regulada per un timó, inventat, lo mateix que l' hèlice, pel tinent Krebs.

La màquina pesa 98 kilgs., lo globo y globets accessoris 369, la barqueta 452 y la pila y altres aparatos 435.

En lo experiment del dia 9 lo globo va recorre la distància de 7,600 metres en 23 minuts; es à dir, caminant per terme mitj, 5'50 metres per segon.

Ara s' está preparant una segona prova que consistirà en sortir ab lo globo de Méudon, arribar fins à París, virar sobre la capital y tornàrsen à baixar al punt de partida.

Tal es, a grans rasgos, l' història de la invenció; tal es l' aparato dels senyors Renard y Krebs, representat per l' adjunt dibuix, ab lo qual LA CAMPANA DE GRACIA, entusiasta de tot lo que tendeix al progrès, honra avuy las sèvases planas.

G.

VARIACIONES CONSERVADORAS.

Do deyan que 'ls conservadors estavan encarregats d' assegurar l'ordre y la tranquilitat de la nació espanyola? Donchs vajin contemplant la manera que tenen de tranquilisarnos, advertint que las notícias que poso á continuació totas ellas son tretas de periódichs conservadors:

«En Ruiz Zorrilla ha entrat en intel·ligencies ab lo general Serrano.»

«En Ruiz Zorrilla y en Castelar han arribat á un acort.»

«Un acaudalat jefe carlista que resideix á París (en Sagarra) ha ofert la seva espasa y la seva persona á n' en Ruiz Zorrilla.»

«Han arribat á Portugal varios jefes y agents zorilli·stas, haventse constituït a Lisboa un centre revolucionari baix la protecció dels republicans portuguesos.»

«Los elements discòls esperan molt del nou manifest que està á punt de publicar en Ruiz Zorrilla, que dit siga de pas, vā y vè de Gi·ebra á Londres y de Londres á París y de París á Ginebra, com si no fos un enemic jurat d' Espanya y de la seva tranquilitat y repos.»

«Se diu que 'n Ruiz Zorrilla ha realisat un emprèsit de cent milions destinats á perturbar la pau d' Espanya.»

«Lo moviment que havia d' estallar durant lo mes de Agost s' ha aplassat pél dia 29 de Setembre, aniversari de la Revolució de Setembre.»

Etc., etc., etc.

Calentas y grossas. Enguany las castanyas han de venir més primerenques. *

Las anteriors notícias procedeixen totas, com hi dit, de periódichs ministeries, que al donarlas no 's descuidan may de dir qu' es inútil l' empenyo de voler perturbar l' ordre: que 'l govern vigila y está enterat dels plans dels perturbadors, y que mentres ell siga al poder no hi ha que teme gens per la pública tranquilitat.

O com si diguéssten: «Mira joh pais! los mals que t' amenassan, si t' desentens de nosaltres... Lo desordre, la revolució, l' anarquía.... ¡Horror!.... Encomanat á Sant Cánovas y a Sant Romero Robledo y dorm tranquil... ¡No vénus las precaucions militars que s' adoptan!... Donchs tot se fá per la téva tranquilitat... Créu á cegas á n' en Cánovas... ¡Ay de tú si te 'n separas!» *

Pero mentres tant aquell partit moderat que anys endarrera 'l daván per mort, se reviscola, al alé de la atmósfera reaccionaria que 's respira.

Zarauz es la Meca dels antichs moderats: allá 's renovan las intrigas d' altres temps. Es necessari, segons diuhen, crear un partit moderat y un partit progressista, suprimint a n' en Cánovas y als conservadors.

¿Qué passa? Ningú ho sab.

Se parla á cau d' orella de contingencias desgraciadas... La mort no respecta á ningú... *

Si's presentan certas circumstancies... joh! no importa que entre dos ramas de una familia hi existeixin abismes de sanch: tot se podria arreglar: los morts al sot y 'ls vius á taula: la reacció no té entranyas, ni coincideix la virtut del agrahiment: ab un matrimonio de conveniencia s' arregla tot: no hi fa res que no 's casin las ideas, mentrens se casin las personas... lo demés ho fará 'l sant dret de la forsa.

En Cánovas vigila á n' en Ruiz Zorrilla; pero á la seva espalda 's traman y concertan maquinacions que poden portar al pais días de dol y de amargura.

Un periódich ministerial, *El Eco Nacional*, que no las té totes, exclamava aquest dia, dirigintse als liberals:

«Per la patria y per la llibertat conjurém á tots los liberals, als que 's troben á nostra extrema dreta, com als que 's troben en las fronteras de la utopia, á prepararse per la comun defensa.»

Periódichs hi ha que s' atreveixen á dir que avuy seria impossible desterrar á una egreja senyora.

Y lo cert es, que en Cánovas corra á visitar al rey, avants de que aquest arribi á las Províncies Vascongadas, ahont l' está esperant la seva augusta mare ab los brassos oberts.

¿Veritat que tot aixó es sumament tranquilizador?

* * *
Donchs encare no ho saben tot.
Hi ha que contar també ab las *honradas massas*, reviscolades per en Pidal. Los carlins van moguts, y això no es cap misteri. En alguns punts de Catalunya y en lo Maestrazgo celebren reunions y conferencies, se posan d' acort, compran espardenyas y boynas novas... y esperan órdres.

L' atreviment de las *honradas massas* aumenta de dia en dia, fins al extrém de que en algun poble han arribat al extrém de disparar alguns tiros sobre l' embelat ahont ballavan los liberals.

Y 'ls ojalateros de las ciutats fan professors, inventant la *Diana de los cruzados de María*, interín arriba 'l dia de la *Diana* y la *Retreta*.

Ja ho veuen: mentrens gobernan los conservadors, podem dormir tranquil.

* * *
¿Y 'ls conservadors, duraran molt temps?
Per això un es á Sant Pere y l' altre á Sant Pau;

pero aixó no obsta perque s' estimin rabiosament.

Entre ells no hi ha sinó 'ls següents conflictes:

Conflicte entre en Romero Robledo y en Pidal per antipatias personals y per la questió dels cementiris.

Conflicte entre en Tejada Valdosera y l' Antequera, per las exigencies del primer respecte als naufragis dels vapors de la companyia trasatlàntica.

Conflicte entre en Cos Gayon y en Quesada per haver dispensat aquest últim de las contribucions a's contribuents de Navarra, ficantse en assumptos que no eran de la seva competència.

Y conflicte entre en Romero Robledo y en Quesada per haverse inmiscuit aquell en assumptos militars.

Succeheix ab lo ministeri lo mateix que ab aquella família en la que ningú menjava y tots anaven tips.

—Jo, deya l' amo, estich tip de la dona; la dona està tipa de la seva sogra, la sogra tipa dels nostres fills, los nostres fills estan tips l' un de l' altre... y hasta 'ls veïns estan tips de tots nosaltres pels escàndols y sarraçinas que 's promouen á casa cada dia.

* * *
Nosaltres que som los veïns del quènto, ja fá temps també qu' estem tips dels conservadors.

P. K.

BATALLADAS

Lo cólera es l' assumpt del dia: la noticia de la seva aparició a Alicant ha cayut com una bomba en mitj de la calma relativa que 's disfrutava, y ja tothom se 'l veu entre mans ó en la butxaca de la hermilla.

Déixinse de tonterías. Lo cólera vindrà... ó no vindrà; pero suposém que vinguès. ¿Y qué? No hem sobreviscut á la invasió conservadora?

Pues també sobreviurém á la invasió coleràica. ¿Creuhen vostés que 'l cólera es més temible que 'ls conservadors?

¡Que ha de sè, sants cristians! ¡que ha de sè!

¡Gracias á Déu!
Al últim sabém á qué atenirnos respecte á la anunciada circular de la esquerda dinàstica.

No la firmarán ni en Moret, ni en Montero Rios, ni en Lopez Dominguez, ni en Becerra.

L' única firma que portará serà la del general Serrano.

Y 's comprén perfectament: es l' únic esquerrá que queda.

Tragerias reals.

Lo rey de Suecia, que viatja actualment per varios països d' Europa, ha estat á punt de ser víctima de la electricitat.

Mentrens l' august personatge guaytava á la finestra d' un castell, un llamp va caure á pochs metres del seu cap.

Y á Edimburgo un altre llamp, moments avants de que 'l rey hi pujés, va atravesar lo carruatge que l' esperava á la porta d' un palacio.

Se veu que 'ls llamps no s' entenen de romansos ni categorias.

Fan lo seu fet y toqui á qui toqui.

L' invicta Martinez Campos no está mai content. Nombrat fá poch temps general en jefe del exèrcit del Nort, sembla que ara presenta la dimissió á causa de certs disgustillos entre ell y el ministre de la Guerra.

Jo ja ho sé lo que vol aquest home. Ha sapigut la mort del cardenal Moreno y s' haurá dit:

—Veyám si fent una mica de morros me nombraran arquebisbe de Toledo per tenirme content!

Y que no vā del tot mal: lo ditxo ja diu que 'l més tonto es bo per bisbe.

A mitjós de la pròxima setmana 's publicarà la nova obra titulada *Gramática parda*, original del nostre company C. Gumá.

L' econòmo de Torelló es un trunfo.

L' altre dia á un noyet que tenia LA CAMPANA á la mà, vā pèndreli tot pacificament, consolant á la pobra criatura dihentli que si entrava á la rectoria l' hi donaria un sant.

Això 'ns ompla de satisfacció: LA CAMPANA ha arribat al punt de que 'l clero no té ja inconvenient en canviarla per sants.

¡Quin honor!

Per lo demés, si l' econòmo de Torelló desitja lleigirla cada setmana, allí hi tenim un correspolal que serà prou amable per donarli sempre que vulgui, per la mòdica cantitat de dos quartets.

Lo comité federal de La Escala 'ns ha favorescut ab la remisió de 480 rals 48 céntims, destinats á las famílies dels pobres fusellats de Girona. Sabém, ademès,

que 'l citat comité vá entregar en Girona y en las propias mans dels altres militars condenats á prescri la cantitat de 212 rals Consigném ab satisfacció aquesta noticia que tant honra als republicans federales de La Escala. En lo lloch corresponent d' aquest número publicarem la llista de la suscripció.

Embargats pél més viu sentiment, doném las dugas següents notícies.

Ha mort á una edat avansada don Joan Pellicer pare del nostre amic lo distingut artista J. Lluís Pellicer, quals treballs han ilustrat molts vegades les pàginas d' aquest periòdic.

Ha mort també en la flor de la edat lo conegut grabador don Anton Gomez Polo, jove intelligent y laborios que 'ns honrava desde molts anys ab la seva amistat.

LA CAMPANA envia á la família del un y del altre la més viva expressió del dolor que aquestas dugas perdudas l' hi ocasionan.

La República francesa ha escarmientat durament als xinos.

Qui no vol creure á la bona mare, ha de creure á la pele de cabra.

¿Qué dirán are 'ls conservadors que asseguravan que la República francesa se 'n anava á ca 'n Taps?

Assegurada la pau interior, avuy totes las nacions la temen y la respectan. Inglaterra la mira ab rezel; però calla. Fins Alemanya, la rival de la nació francesa, l'anima y l' aplaudeix, perque la campanya de Xina, si bé es dolorosa pels estragos que ocasiona á un poble informal y sense paraula, produuirà grans ventajes al progrés, obrint nous ports de aquell imperi al comers de Europa y á la civilisació.

Gloria, donchs, á la República francesa!

A Barcelona no hi ha seguretat de cap mena. Lo poble barceloní pateix d' anyoransa. La gent tranquila anyora 'l mando de 'n Gil Maestre.

Y no serà perque l' actual governador no tinga talla. Qualsevol de vostés alsantse de puntetas ab prou feynas li arribarà á l' espalla.

Algun periòdic assegura que dintre de poch serà separat del puesto que ocupa, concedinteli un elevat empleo.

¿Empleo elevat?

Bè, vaja, si: campaner de la Giraldia de Sevilla.

L' *Epoca* de Madrid vá publicar un article indecent y asquerós contra en Castelar, y tota la premsa que té vergonya, sense excepció de partits, vá condemnar las sortidas de tó de L' *Epoca*. Y fins lo propietari del mateix periòdic vá desautorizar l' indicat article.

L' *Epoca* ha bugut de cantar la palinodia, y l' ha cantada dihent que al desentonar del modo que vā ferho, ho féu imitant la conducta de aquell ciutadà de Roma que 's fingia borratxo, perque 'ls seus fills agafesssen horror á la borratxera.

L' *Epoca* s' equivoca; ni nosaltres som los seus fills, ni las seves borratxeras son fingides. Jo crech que ab l' olor del vi del pressupuesto ja 'n té prou.

Una idea del *Correo catalán*: organizar la titulada *Diana de los cruzados de María*, que consisteix en sortir cada diumenge al demà pels carrers més correguts de Barcelona, cantant y pregant en alta veu contra 'ls blasfemos y 'ls profanadors del diumenge.

Refran adobat: «Tant y tant vā 'l neo pèl mon que al últim li trencan lo cap.»

RUMORS.

¿No saben lo que passa?
¿no saben lo que hi ha?
¿no saben lo que diuhen?
¿no ho saben, desgraciats?
Ja cal que s' espavilin
sense perdre un instant:
la cosa està que crema,
bullint... al punt de dalt,
y d' un moment al altre
podém véurens lo cap
rodant á trenta passos
tenyt de roja sanch.
¡Oh, si, lectors carissims!
No hi ha que fè escrafalls,
l' assumpt vā de serio:
escoltin y ho veurán.

Per una part los carecs
d' uns quants dies ensa
s' agitan y's bellugan
d' un modo horripilant,
donantse 'l santo y seña,
buscant amagatalls,
fent compras d' espardenyas,
mitjons, estrenya-caps,
tabaco, escapularis,
cananas y timbals
y tots los adminiculs
qu' ells solen emplear

¡Victoria complerta! ¡Lo qu' es d' questa, Romero, no te 'n aixecas!

CÁNOVAS:—¿Puch sapiguer lo motiu de la seva visita?

COLERA:—Ja veurá; es qüestió d' amor propi. Vinch à probarli que jo per vosté no 'm deixo passá la mà per la cara.